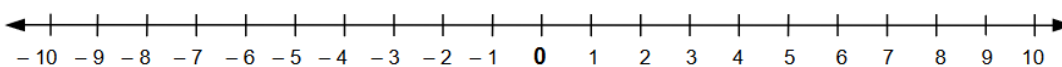

Математик 5-р анги

1. Тоон шулуун дээр зөрөөг олоорой.

/1оноо/

Хүү сургуульдаа ирэх үед агаарын хэм -5°C байв. Хүүг харих үед агаарын хэм -1°C болсон. Агаарын хэм хэрхэн өөрчлөгдсөнийг тоон шулуун хэрэглэн тооцоолоорой.

А. 6 хэмээр нэмэгдсэн. Б. 4 хэмээр нэмэгдсэн.

В. 4 хэмээр буурсан. Г. 6 хэмээр буурсан.

2. Тохирох тоог нөхөөрэй. /2оноо/

а. $340 \times 2 \times 10 < 340 \times \square$

б. $340 \times 2 + 340 \times 10 > 340 \times \square$

в. $5600 \div \square = 5600 \div 10 \div 10$

г. $1000 \div 5 \div 5 = 1000 \div \square$

3. Уртын хэмжээг энгийн ба аравтын бутархайгаар илэрхийлээрэй.

/1.5оноо/

Хэдэн километртэй тэнцэх вэ?

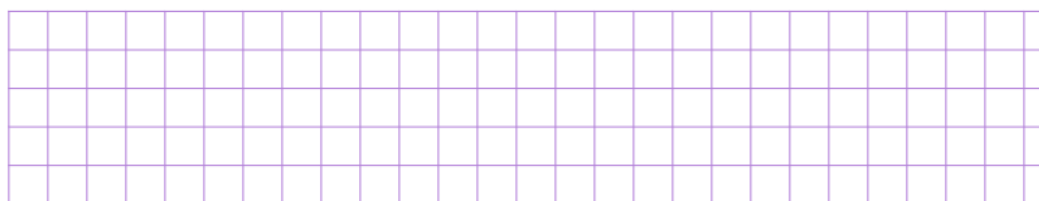
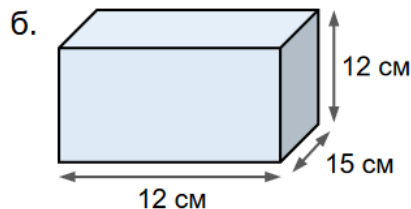
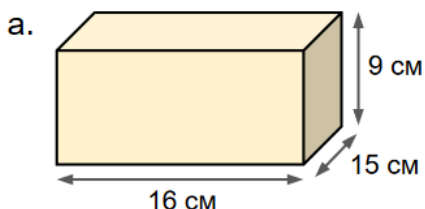
а. $5\text{км } 345\text{м} = 5\text{км} + \frac{345}{1000} \text{км} = 5\text{км} + 0.345\text{км} = 5.345\text{км}$

б. $8\text{км } 462\text{м} =$

в. $29\text{км } 58\text{м} =$

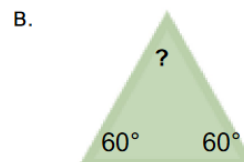
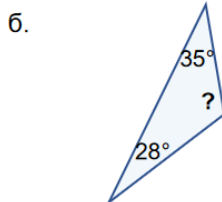
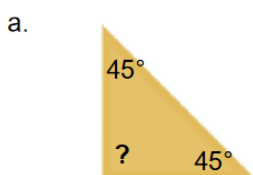
г. $130\text{км } 75\text{м} =$

4. Куб, тэгш өнцөгт параллелолипед биетийн эзлэхүүний хэмжээг олоорой. /2оноо/

5. Гурвалжны мэдэгдэхгүй байгаа өнцгийн хэмжээг олоод, ямар гурвалжин болохыг тодорхойлж бичээрэй.

/3оноо/

Ялимгүй маргаан

Энэ хорвоо дээр зөрчил маргаангүй юм гэж үгүй болой. Ерийн нэг сурах бичгийн тоонууд хүртэл маргалддаг ажээ. Энэ бүхэн нэгийн тооноос л болсон хэрэг. Тоо тооны дундаас Нэгийн тоо ер нь их онгиороо.

Тэр “Ертөнцийн бүх юм Нэгийн тооноос эхэлнэ. Тэгш сондгой бүх тооны тэргүүлэгч нь би юм. Хэрэв би байхгүй бол хэн ч юу ч хэмжиж чадахгүй” гэж ярих дуртай. Шинэ маргаан эхлэх өдөр нэгийн тоо гурвалжин, гонзгой нийлсэн хэдэн шугамтай танилцаж гэнэ. Гэтэл шинэ танилуудынх нь хэмжээс томоо гэгч Тэгээс эхэлсэн байх юм. Нэгийн тоо мэнчийтлээ уурлаж:

- Ямар эргүү тэнэг нь миний өмнө тэгийг бичдэг байна. Энэ тэг чинь ямар ч утга учиргүй хоосон зүйл шүү дээ гэж давшлав. Тэг маш тайвнаар: - Би ямар ч утгагүй, хэндч хэрэггүй гэж үү? гэхэд нэгийн тоо уухилан:

- Тийм ээ, тийм. Чи бол жинхэнэ хоосон зүйл. Арван Тэгийг хооронд нь нэмье. Хэд гарч байна вэ? Ганцхан тэг. Бүр зуун тэгийг нэмье. Бас л ганцхан тэг. Утгатай учиртай гэдэг чинь би шүү дээ. Арван нэгийг хооронд нь нэмье. Арав гарч байна шүү дээ гэтэл Тэг хариуд нь юу ч хэлсэнгүй. Зөвхөн толгой дохисоор л хааяа доогтой жуумалзсаар л байлаа. Тийнхүү Тэгийн тоо нь Нэгийн тоонд гомдож сүйд болсон ч үгүй. Харин түүнийг нэг сайн хашраахаар бүх тэгийг дагуулан, номын ертөнцөөс гарч оджээ. Энэ явдал тооны хааны сонорт хүрч, хаантан тоочин алиа салбадай нараа дагуулсаар номын ертөнцөд заларчээ. Аялан явах зуураа хаантан бараа бологчдоороо тоо бодууллаа. Алиа салбадай босоод 9 дээр 1-ийг нэмлээ. Хариу нь 1 гарчээ. Удаах салбадай босоод 99 дээр 1-ийг нэмжээ. Хариу нь бас л нэг гарчээ. Нэгийн тоо учиргүй сандрав. Бусад тоонуудын дунд шивэр авир яриа үүсэв. Хаантан захирангүй дуугаар: 399 дээр 1-ийг нэм гэлээ. Тэнцүү 4 гарчээ. 4-ийн тоо бараг хашхирах шахам дуугаар:

- Алиа салбадай нар зөв бодож байна.

Ард минь зогсох тэгүүд л алга. Яагаад тэгүүд алга болсныг ярьж өгөх гэтэл...

Бүх тоо зэрэг шахам: - Нэг ... нэг. Онгиороо сагсуу нэг гэж шуугилдлаа.

О.Сундуй

1. Асуултад хариулаарай.

/Зоноо/

• Тэг яагаад толгой дохисоор, хааяа доогтой жуумалзсаар байсан бэ?

• Тэг яагаад бусад тэгээ дагуулан номын ертөнцөөс гарч одсон бэ?

• Тэггүйгээр нэг болон бусад тоо ямар байдалд орсон бэ?

2. Дараах хэсгүүдийг уншаад 1,4 болон бусад тоонуудыг хүншүүлэн, тэдний төрх байдал, зан араншинг төсөөлөн бичээрэй.

/Зоноо/

1-ийн тооны төрх байдал	4-ийн тооны гадаад төрх	Бусад тооны гадаад төрх
Алиа салбадайнүүд 9 дээр 1-ийг нэмлээ. Бас 99 дээр 1-ийг нэмлээ. Хариу нь ердөө 1 гарчээ. Нэгийн тоо учиргүй сандрав.	4-ийн тоо бараг хашхирах шахам дуугаар: - Тэд зөв бодож байна. Ард минь зогсох тэгүүд л харин алга гэв.	Бусад тоонуудын дунд шивэр авир яриа үүсэв. Бүх тоо зэрэг шахам: - Нэг, онгиороо сагсуу нэг гэж шуугилдлаа.

3. Зурагт эхийн хэсэг тус бүрийг хураангуйлж бичээд гарчиг өгөөрэй.

/ 5оноо /

Хүүд өглөөний сэрүүнд дугуй унамаар санагдаж гэнэ. Дугуйны гинж нь сайн болохгүй байсан тул тэр уруу газрыг сонгов.

Хүүд дугуйгаа унах маш таатай байлаа. Гэнэт дугуйны гинж мултарч хүү хүчтэй унав. Түүний хамар нь ихэд өвдөж, цус гарав.

Хамар, хөлийн өвдөг нь маш их өвдөж байсан тул хүү чангаар уйллаа. Ээж нь хүүгийнхээ уйлахыг сонсоод яаран ирлээ.

Ээж нь шархыг нь цэвэрлэж, наалт нааж өгөөд "Гинжийг нь янзалсан хойно унаарай" гэж хэлсэн шүү дээ гэв.

4. Дараах үгсэд өгөгдсөн залгаврыг зөв залган бичээд дүрмийг тайлбарлаарай. /4оноо/

иргэн +ий =

гарчиг + ийг =

хальсал + аад =

аялал + ын =

5. Гарчиг өгөөд, цэг тэмдгийн (. : - ? , " ") тохирохыг нөхөөрэй. /2оноо/

Чи хэдэн настай вэ [] гэж асуулаа [] Чоно үнэгийг мэхэлж [] өнөөх шар тосыг идэхийн тулд []

[] Намайг бага байхад Сүмбэр уул дов шиг [] Сүн далай шалбааг шиг байсан билээ гэхэд үнэг учиргүй уйллаа [] Чоно дотроо [] Шар гайхал чамайг ч нэг мэхэллээ дээ [] Одоо уйлсан ч [] уйлаагүй ч тос минийх болсон доо [] гэж бодоод []

[] Чи юундаа уйлаа вэ [] гэхэд үнэг []

[] Надад гурван зулзага бий [] Хамгийн бага нь чамтай чацуу юм байна []

Тэгээд сэтгэл уярлаа гэхэд чоно түүнийг сонсож [] их л ичээд [] өлөн хоосон хонхолзсоор хонгилдоо буцахад [] үнэг өнөөх тосыг ганцаараа цадтал иджээ []

6. Хэлц үгсийг өгүүлбэрт оруулж бичнэ үү.

/3оноо/

Гар бариад бугуй барих-

Нүд нь орой дээрээ гарах-

Чулуу хөөлгөх-

7. Усгүүдийн байрыг сольж нэг үг бүтээгээрэй.

/1оноо/

ЦАРХУЛИГАНЫ

8. Онъсогыг таагаарай.

3оноо

Хаяснаа эрсэн шиг эргэлдэнэ
Ханиад хүрсэн шиг шуухитнана
/...../

Сууж байх нь шувуу шиг
Шунаж байх нь чоно шиг
/...../

Өндөр уулын ард
Өнчин туулай хэвтэр
/...../